

Landskap: Småland Upptecknat av: Fingal Johansson
 Härad: Östbo, Västbo Adress: Bygget, Sjöåkra Värnamo
 Socken: Fryele, Torstinge Berättat av: Olle Gullensvärd
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1869 i Torstinge.

Son på prägelista 52,
 Bröllop och bröllopsleder sid 1-7.
 meddelare: Fingal Johansson
 Bygget Sjöåkra Värnamo.

ACC. NR M. 9869:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid bröllopet i Torskinge s:n Västbo h:d.
Jönk. l. 1887, då en präken Regina
Gyllensvärd sammansvordes med kantor
Ljunggren sattes det upp 13 st. äreporter
vid bröllopsgården. Det vanliga van
annars 1 st. eller dubbel d. v. s. 2 st.
vid bröllopsgården. Äreporter bands
mellan 2 st. "brudagränna" = 2 st. raskiga
unggränor vars stammar varo
avbarkade (skallada) Äreporter vid
bröllopsgård sattes upp av traktens
ungdomar som på detta sätt ville
hedra brudparet. Det följde och att
vid de gårdar där brudparet passerade
till och från vigseln reste de respektive
husfolken äreporter över vägen.
Vigselringen brukades allmänt, av
silver och ganska breda s. k. dubbla

användes av den mindre välsituerade
allmogon, av guld, dessa och så ganska
breda, av de mera välituerade.

Brudgummen födde själv in bruden i kyrkan.

Päll, och blorshållare vid bröllop förekom
inte vid den tidpunkt uppteckningen
anser, ej heller är uttrycket "sporrät" bekant

Vid bröllopsmiddagen placerades brud-
gummens föräldrar, och övriga brudgummens
anhöriga på höger sida om bruden, de
räknades för lite förmär än brudens släkt.

de voro s. a. s. mera främmande än
brudens släkt. Den stående maträtten
var kött kött den fick aldrig saknas
vid bröllopsmiddag. Andra maträtter
som förekommo voro bl. a.; Potatis,
korn, ris, grönsaker av flera slag, ostkaka

sötost, fruktroppar m. m.

För varje rätt som bruden tog för sig
av, lade hon en bit på ett särskilt
fat, och då middagen var slut, och brud-
parets skål druckits, slog hon ett glas vin
över alltsammans på fatet. Denna mat
utdelades sedan till fattiga.

Vid bröllopet brukade man samla in
gåvor till brudparet. Vid sidan om det
ovannämnda fatet på vilket bruden lade
smakliten av maten stod ett annat fat,
tallrik eller en skål, på vilken bruden,
brudgummenes fäder, och de övriga
gästerna nedlade penninggåvor till
brudparet. Dessa gåvor kallades "skål-
pänna" (En förteckning över skålpänningar
vid ett bröllop 1838 i Hillerstorp Kärnsjö s:n.
Östbo h:d. återfinnes i Värnamo hembyggs-

Lånade man en sådan från någon
närbelägen socken, vand. mot viss arvgift
i kyrka för kronan, eller och gifte man
en sådan av myrten. Kronan av guld
eller silven var tung, och för att den
skulle säkare sitta fast lades först
en krona på brudens huvud och sedan
kronan. En brud som visste med sig
att hon var med barn, ville vand. inte
bära krona, ty då blev kronan ohelg
ansågs det och behöfde förgyllas eller
tvättas. Befanns det att brud som var
med barn ändå burit krona, och så-
lunda ohelgat densamma ålåg det
brudgummen att knalla sig, av till
Halmstad, Värnamo, Jönköping eller någon
annan stad, der guldsmed fanns och
låta denne förgylla brudkronan.

ACC. NR. M. 9869:7.

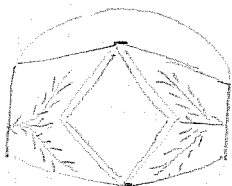
men det förkom och att presten var
så medgörlig att han nöjde sig med
att brudkronan "tvättades" d. v. s. att
brudgummen skänkte en penningssumma
till kyrkan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

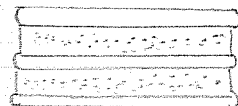
M. 9869: 8

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

vigselring av guld
(nat. storlek) från 1832

Fryele s:n. Östbo h:d.

vigselring av silver
nat. storlek. från 1830-talet
Fryele s:n. Östbo h:d.